

יש לישראל מכשירי-הסברה יעילים. היא משרתת בערבית, ושדוריה נשמעים בכפרים מעבר לגבול. היא יכולה לשלוח חוליות צבאיות בלילה, כדי לחלק כרוזים בכפרים ולהזהיר את תושביהם. כל זה לא נעשה. **הגנה** — פנימה. אין ספק כי פעולת התגמול של השבוע היתה פחות מויקה מן הפעולות בתקופת בן-גוריון, הן מבחינת תוכנה, הן מבחינת סגנון ההסברה. אולם היא רחוקה מלהתאים לאינטרס של הגנה ה צמודה לשאיפת-שלום.

יש לכך הסבר פשוט: ממשלת-אשכול מתגוננת לא רק בפני אל-פחה, אלא גם בפני ההתקפה הפוטנציאלית של גח"ל ורפ"י. רי אמנם הכריזה חרות, למחרת היום: לא די בפעולות-תגמול, יש לפתוח במלחמה צבאית מלאה, מן הסוג של מיבצע-סיני.

מחנה-השלום המפולג והמוסכך אינו מ היה גורם נגדי.

רק לא בשבת

רק מפלגה קואליציונית אחת הרהיבה עוז בנפשה והביעה אי-השלמה עם פעולות ה תגמול של צה"ל, שבוצעו בליל-שבת ה שבוע. היתה זו דווקא המפלגה הדתית-לאר מית.

בין אדם למקום. המפד"ל, שהיתה כל ימיה תומכת עיירת בקו המדיני והבטחוני של דויד בן-גוריון, הפכה לאחר מכן לתור מכת של יורשו בתפקיד. כי ענייני חוץ ובטחון לא העסיקו אותה כלל.

השבוע השמיני הצופה, יומון המפד"ל, קול מחאה דקה. לא הטרידו אותו בעיות השלום במרחב, או האספקטים המדיניים של הפעולות הצבאיות. הוא הוטרד רק על-ידי שאלת היחס שבין האדם למקום.

צריך להמשיך בקו המדיני והבטחוני ה נוכחי, קבע הצופה, ויש לבצע פעולות תג מול מפעם לפעם. אך, אגא, רק לא כלילות שבת.

בטחון

העם סוכריות מפוצצות

הממשלה חייבת לשמור על גבול המדינה. על כך אין ויכוח.

אין הגנה קלה מול האיום של אירגון טרור כמו אל-פחה. גם על כך אין ויכוח. במיקרים כאלה, יכול להיות צידוק ל פעולת-תגמול, במובן האמיתי של המושג. אם אין דרך אחרת לשמירה על חייהם ו בטחונם של מתיישבי-ספר, אין לערער על כך.

אולם פעולת-התגמול שבוצעה על-ידי מ משלת-אשכול השבוע, נגד שני כפרים יר דניים באזורי-גבול בהם אירעו תקריות חדשות של אל-פחה — מעוררות כמה ספקות חמורים.

מה גרם להרג? למחרת היום הודיע ראש-המטה-הכללי, בסגינונו המאופק הראוי לשבת, כי ניתנו לחיילים הוראות חמורות שלא לסכן חיי בלתי-לוחמים.

והיה הוראה מוצדקת וחיונית, לא רק מ בחינה מוסרית, אלא גם מבחינה פוליטית. הריגת-אנשים יוצרת שרשרת של גאולת-דם, שינאה ואיבה. היא מקוממת את דעת-הקהל העולמית, והיא מרחיקה את אוירת-השלום במרחב.

אולם נוצר פער חמור בין דברי הרמטכ"ל ובין הודעת הידונים, כאילו נהרגו 11 בני-

תגבר המתיחות בין מפא"י ואחדות-העבודה על רקע

בטחוני ואישי. אחד הגורמים העיקריים שהביאו את אחדות-העבודה, ובעיקר את ישראל גלילי ויגאל אלון, אל רעיון המערך, היה התקנה כי בשותפות החדשה ייסר לה באופן טבעי חלקי-הארי של השליטה על מערכת הבטחון. תקווה זו הופרכה.

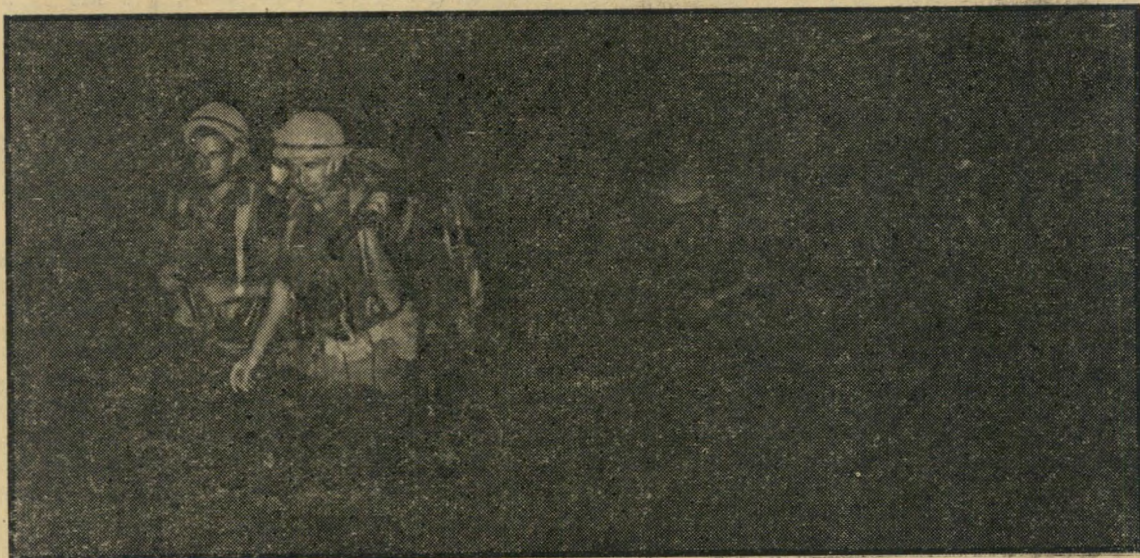
לא זה בלבד שאשכול הקיף את עצמו ביועצים בטחוניים הקרובים לו אישית (אפילו אלה שהיו בעבר קרובים לאחדות-העבודה), אלא שהוא מתכנן גם את חלוקת עמדות-המפתח בעתיד בצורה המתנגדת בהחלט לתקוות אחדות-העבודה.

אדם העשוי להסיק מכך מסקנות מרחיקות-לכת: יגאל אלון.

לא מן הנמנע כי יתעוררו בקרוב חשדות בדבר הענקת כספים סודיים מטעם המוסד המרכזי לביון של ארצות-הברית (סי-איי-אי) לבטאונים ישראלים מסויימים, כדי ליצור דעת-קהל נגד מנמטם של לוי אשכול ואבא אבן להפשיר את הקפאון ביחסי ישראל-מוסקבה.

אל תופתע אם אנשי מפא"י בעיירות-הפיתוח יעמידו את עצמם כראש ההפגנות נגד-הממשלה, בקשר עם מצב האבטלה. הוראות סודיות בנידון זה ניתנו ממרכז המפלגה. המטרה: למנוע בעד גורמים אחרים — כגון מפ"ם, הכוח החדש או מק"י — להנהיג את ההפגנות הבלתי-נמנעות עם החרפת המצב.

ועדיי-הפעולה יקומו לתחיה במקומות עבודה רבים, והאיומים בשכיתות, "פראיות" ילכו וירבו עם התקרב מועד תשלום תוספת היוקר, למרות איומיה של מפא"י להוציא מן ההסתדרות את חברי ועדיי-הפעולה שיכריזו על שכיתות כאלה. יחד עם זאת לא תרחיק מפ"ם לכת בהתנגדותה לביטול תוספת היוקר, ולא תגרום בשל כך למשבר ממשלתי, ואף לא תפרוש מהוועדה המרכזת של ההסתדרות.

חיילי צה"ל צודחים את הכינרת אחרי פעולת התגמול

האם זה דרוש? האם זה מוצדק?

קאמבודיה עשויה להפוך למרכז המאמץ הישראלי המיוחד במזרח אסיה. בבירת ארץ ניסראליסטית זו, שראש-השלטון שלה מקיים יחסים הדוקים עם סין העממית, תקום שגרירות ישראלית, שעליה יוטל לבדוק מחדש את האפשרויות לשנות את היחס של סין העממית ובנות-בריתה. ביקורו של הרמטכ"ל למזרח הרחוק תרם תרומה לבירור אפשרויות אלה.

פרשת מלחי תלך ותתרחב. התקנות הראשונות, כאילו תסתיים פרשה זו במהרה, מתבדות. כבר ברור כי עניין זה עלול לגרום אחריו דברים שיביאו נזק חמור למערכת השיפוט במדינה.

צפויות התפטרות נוספות בלישבת ראש-הממשלה בירושלים. לאחר התפטרותו של יוסי שריד (ראה תצפית, העולם הזה 1494), יועצו של לוי אשכול לענייני עתונות, מהרהרים יועצים נוספים באפשרות של התפטרות. הסיבה: חוסר הגדרת סמכויותיו המדויקות של כל אחד מהם. המועמד הבא להתפטרות: איסר הראל, היועץ לענייני בטחון של ראש-הממשלה.

צפויות התפטרות נוספות בסיכסוך בין קואופרטיב "חריש" לבין הקרן הקיימת. לקראת סוף השבוע, לאחר שתתקיים ישיבה של הנהלת הקרן הקיימת, יוכלו אנשיה להגיב על פירסומי חריש. עד כה נמסרה לפירסום רק עמדת הצד ההסתדרותי בסיכסוך.

דיונים סוערים צפויים בהסתדרות הסטודנטים הירושלמיים מית על גורלו של בטאון ההסתדרות, "ניצוץ". הסיבה: הסטודנטים הירושלמיים מוציאים על עיתונם 22 אלף ל"י לשנה והעיתון נמכר ב־600 עותקים בלבד. כמה מראשי הסטודנטים יתבעו לסגור את הבטאון הכושל, להשקיע את הכסף במפעל השיכפול של הסטודנטים, דבר שיביא להזולה ניכרת של ספרייה-הלימוד הדרושים לתלמידים.

אדם, רובם בלתי-לוחמים. מניין גובע פער עצום זה? האם נכונה ה הודעה הירדנית? (ואין לצד השני שום עניין לנפח את מיספר קורבנותיו כי הדבר פוגע ביוקרתו) ואם היא נכונה — מה גרם ל קורבנות אלה?

על כך היתה צריכה לבוא מייד הודעה מוסמכת. שתיקת הממשלה מורה ביותר, כי פעו לות המפלגות קורבנות-בנפש אינן מועילות לישראל. אין הן מרגיעות את הרוחות. אין זו הרתעה — אלא גורם לתסיסה, לשילהוב היצרים.

בקיצור: היא מועילה לאל-פחה. **טעם רע**. היה טעם לפגם בהודעת קול ישראל כאילו חילקו החיילים לילדי הכפרים המפוצצים סוכריות, "להרגעתם".

אפילו נכון הדבר — הרי ההודעה מיו תרת. פאשר מפוצצים בתים בהם חיים בני אדם, כאשר מטילים קורבנות — יתכן שזה מוצדק והכרחי. אבל מוטב להימנע בהודעות על כך מסיגנון המזכיר סרט הוליבודי גרוע.

למי הוסבר. יתכן שהעוקץ העיקרי של הפעולה כלול בפסוק אחד של הרמטכ"ל, שאמר כי פעולות-תגמול מהוות הסברה אחרי ששאר דרכי-ההסברה נכשלו. פסוק זה אימר דרשני.

אמנם נקטה ממשלת-אשכול פעולות של אוהרה מוקדמת, על-ידי משלוח איגרת לאו"ם ואזהרות דומות. אך כל אלה היו מוסנות לממשלות. האם אמנם היתה הסברה לעבר הכסרים עצמם?